

Hvem er vi?

Her beskriver I kort jeres stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for jeres pædagogiske arbejde.

Dagplejen i Hornsherred består af to afdelinger i henholdsvis Skibby og Jægerspris. I Skibby er der 12 dagplejere og i Jægerspris 7 dagplejere.

Hver dagplejer er normeret til 4 børn i alderen 0-3 år med mulighed for et 5. barn ved sygdom, i ferier og særlige situationer o.l.

Området har en stor geografisk spredning hvor størstedelen af dagplejerne bor i selve Skibby eller Jægerspris by og enkelte dagplejere i de mindre lokalsamfund i Skuldelev og Onsved.

Dagligdagen foregår i dagplejerens eget hjem og ved en ugentlig dag i legestuen. Legestuerne er placeret i Jægerspris og Skibby med hver to tilknyttede legstuegrupper med 3-6 dagplejere i hver. Legestuen i Jægerspris har lokaler i Børnehuset Vandkunsten og legestuen i Skibby ligger ved den lokale skole i byen.

I legestuerne benyttes muligheden for, at arbejde på tværs af dagplejerne f.eks. ved at dele børnene op i mindre grupper i forhold til venskaber, udviklingstrin, gæstedagleje m.m.

Dagplejen i Hornsherred er repræsenteret i forældrestyrelsen ved 1 medlem der også rummer repræsentanter fra børnehuse i område. Hvis forældrene ønsker det, er der også mulighed for at etablere et husråd.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn og børneperspektiv

I dagplejen har vi fokus på, at børnene bliver set, hørt og taget alvorligt og, at de bliver inddraget i beslutninger. I legestuen er der større børnefællesskaber, og børnene kan være med til at bestemme eks. hvor de vil sidde, når vi spiser, hvem og hvad de vil lege med. Vi har fokus på at børnene skal føle sig trygge i legestuen og stille og roligt blive trygge ved de andre børn og dagplejere eks. er det egen dagplejer, der modtager om morgenen og egen dagplejer der afleverer om aftenen. I løbet af dagen øver vi børnene i, at det kan være andre dagplejere, der hjælper eller trøster.

Det er vigtigt at barnet får lov til at undersøge og afprøve på egen hånd eks. at den voksne træder lidt i baggrunden, observerer og træder til, når det er nødvendigt. Vi giver dem den omsorg de har brug for, hvis de eks. er kede af det. For at udvikle sig, skal børnene have tillid til den voksne, og de skal opleve at have medbestemmelse omkring små dagligdags opgaver/aktiviteter. Vi skal skabe små miljøer, hvor vi som voksne er aktivt tilstede med børnene. Vi kan have små øer i vores hjem som er velegnet til forskellige aktiviteter eks. læser i bøger, børnene vælger. Børnene kan komme med spørgsmål eller historier ud fra bogen, og deres nysgerrighed skærpes ved at de har ro til netop dette. Det er vigtigt, at den voksne er

tilstede og understøtter dem i aktiviteten. Læringsmiljøet skal være overskueligt for børnene, så de har mulighed for at vælge mellem forskellige aktiviteter og leg.

Dannelse

Vi ser på dannelse bredt og vil gerne give børnene det grundlæggende til at begå sig i samfundet og med andre. Det mener vi vil styrke deres selvværd og selvtillid.

Vi tilstræber at være nærværende voksne og gode rollemodeller ved eks. være i børnehøjde og have øjenkontakt, når vi snakker med børnene samt ikke kun tale om, men faktisk gøre det selv f.eks. rydde op efter os selv, ikke lade vandet løbe, ikke smide skrald i naturen osv. Vi hilser på hinanden, når vi kommer om morgenen og, når vi går hjem.

I dagplejen har vi fokus på, at børnene viser hensyn til andre og til fællesskabet. Det gør vi ved bl.a. at lære dem at vente på tur og sige tak for mad. Vi kan ikke forvente, at børnene kan dette, og derfor støtter og guider vi dem i processen ved f.eks. at spørge "vil du bede om mere vand?" efterfulgt af tak.

I aktiviteter hvor børnene er en del af et fællesskab støtter vi ligeledes børnene i at agere hensigtsmæssigt overfor hinanden eks. ikke at tage legetøjet fra hinanden og i stedet hjælper dem med at spørge, om de må låne legetøjet eller finde noget andet.

Børnene øver sig i at lytte til de andre børn og ikke afbryde. Vi øver i at vente på tur. Vi øver at være gode kammerater og være hjælpsomme. Vi øver børnene i at udtrykke deres egne behov og grænser og se andres grænser. Vi hjælper børnene til at passe på dyr og natur.

Leg:

Legen er en gennemgående del af børnenes hverdag og, de voksne understøtter, guider og er evt. deltagende i børnenes leg. Vi er opmærksomme på om nogle af børnene selv har startet en leg – måske deltager vi ellers observerer vi hvordan legen forløber og hjælper ved evt. konflikter.

Nogle gange udfordrer vi børnene ved at udvide den leg, de er i gang med. Nogle gange skal vi støtte og rammesætte legen for at børnene kan være med, og legen udvikler sig positivt og understøtter det fællesskab, børnene har opbygget i den leg som, som udgangspunkt ikke er voksenstyret. Vi observerer, hvordan legen fremmer deres fantasi, nysgerrighed og sociale kompetencer eks. Et barn tager dyner og puder fra dukkekassen. Barnet lægger dem på række og går på Line. Barnet vækker de andres børn interesse og får trukket dem med i legen. Legen udvikler sig og flere ting lægges på række. Børn opnår social kontakt med hinanden og deres fælleskab øges. Børnenes fantasi udfordres og børnene bliver nysgerrige på hinandens tilgang til legen. Et andet eksempel kunne være at børnene vil ud at lege i haven og, de har en hel klar ide om, at de skal cykle på løbicykler. Vi går ud og tager cyklerne frem og børnene vælger en cykel hver. Vi sætter rammerne for hvordan det evt. kan foregå, ved at sætte forhindringer rund i haven, så de skal køre indimellem dem. Vi er deltagende og guider dem igennem og der går ikke lang tid før de selv er i fuldt sving med legen.

Læring:

Vi har leg og læring i fokus over hele dagen både i dagligdags rutiner, i de lege vi sætter i gang og i spontant opståede lege. Læring kan ske både i leg, planlagte og spontant opståede aktiviteter og i rutinesituationer m.m. Her er vores rolle som voksne vigtigt eks. følge børnene, som i naturen har fundet et dyr, som vækker/pirrer deres interesse og derved skabe rammer for læringen/fællesskabet. Børnenes nysgerrighed øges og de har ro til at fordybe sig.

Vi ser børnene på det niveau, de er. Nogle børn er f.eks. hurtigere til sprog end andre, og nogle børn er hurtigere til at bruge deres krop. Vi tilbyder forskellige former for leg til at udvikle både sprog og motorik. Vi taler om alt hvad vi laver og bruger f.eks. bleskift til at have ro og mulighed for at komme helt tæt på det enkelte barn.

Vi mener læringen skabes gennem trygge og forudsigelige rammer. Derfor er gentagelser og rutinemæssige aktiviteter en stor del af hverdagen. Det kunne være selvhjulpenhed i forbindelse med at tage tøj af/på.

Vi giver ro og plads til at lytte til børnene. Når vi læser med børnene samles vi i mindre grupper og lader børnene få tid til at være aktive i historiefortællingen. Når vi spiser sidder vi også i små grupper, og vi øver børnene i at lytte og giver plads til, at alle kan give udtryk for noget.

Læringsmiljøet skal være indrettet, så børnene har mulighed for forskellige aktiviteter, der udfordrer dem motorisk, sprogligt, socialt og personligt, at de kan afprøve materialer og grænser, og rummene er indrettet,

så udvalgt legetøj er i børnehøjde for at styrke selv- og medbestemmelse. Vi motiverer børnene til at være aktive i lege/aktiviteter, som vi sætter i gang eller spontane lege, som vi så understøtter.

Sproget både det verbale og nonverbale, gestik og mimik er en stor del af hverdagen sætter ord og billeder på handlinger for at styrke børnenes sproglige udvikling eks. tale om, hvad vi skal og hvad vi spiser.

Vi lærer ved at øve os og det er helt ok at fejle. Et eksempel kan være, når vi skal spise og børnene får små kander, så de selv skal hælde vand i koppen. Det sker rigtig mange gange, at der bliver hældt ved siden af, men så henter man en klud og tørre op, og prøver igen.

I forskellige lege og aktiviteter introducerer vi børnene til eksempelvis at tælle, sortere i farver eller størrelser og derved få matematisk læring ind.

Børnefællesskaber

Der opstår forskellige børnefællesskaber i de miljøer som børnene færdes i, både hos den faste dagplejer, hos gæstedagplejeren og i legestuen. Vi opfordrer børnene til indgå i forskellige fællesskaber med de kompetencer, de har og støtter og guider dem, der har brug for det.

Leg, læring og dannelse sker i fællesskab med andre. Det er vigtigt at alle børn oplever at være en del af fællesskabet f.eks. at der bliver lyttet til dem, deres ønsker og behov. Det er også vigtigt at børnene oplever, at de er en del af en gruppe. F.eks. hvis et barn ikke er kommet, nævnes det ved navn eller billede og vi snakker om hvorfor han/ hun ikke er her i dag. Så er barnet stadig en del af gruppen, trods manglende tilstedeværelse.

Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden og trøste en kammerat, der er ked af det og hjælpe en der har tabt sin sut, deles om legetøjet og huske at spørge om man må låne legetøjet og ikke bare tage det. På den måde vil vi hjælpe børnene med at se og læse andres behov. Vi respekterer at nogle børn, nogen gange har behov for at være koncentreret om en leg, og ikke ønsker at dele legen med andre.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er sammenfattet af læring, hvor vi som voksne skal lave miljøer, hvor børnene får en læring i alle dagens timer. Det kan være i leg, rutinesituationer og i dannelse. Læringen og miljøet skal være tilpasset gruppens størrelse og alder. Det pædagogiske læringsmiljø i dagplejen tilrettelægges i hjemmet og i legestuen.

Det er dagplejeren, der med sin viden omkring læreplanstemaerne, planlægger og tilrettelægger aktiviteter og den læring og fokus, der skal indgå i aktiviteten. Dagplejeren kan lave små pædagogiske læringsmiljøer f.eks. et køkkenmiljø, en bil og køretøjsmiljø, et tæppe, der kan flyttes, hvor alle børn kan sidde ved/på og bygge klodser, Duplo, lege med dukker, synge. Et læringsmiljø kan også være, at man sidder i en rundkreds på gulvet eller på græsset i haven og synger eller taler. Et læringsmiljø kan også foregå ved bordet og i rituelle dagligdags aktiviteter.

I legestuen kan vi som fælles gruppe lave en læringsproces, hvor enkelte børn deltager, et eksempel kunne være, at 2 børn der synes det er svært at være i større gruppe. Vi kan vælge at dele børnene i mindre

grupper i en periode hver gang, vi er i legestuen. Vi kan bruge de forskellige rum eller tag nogle ud på den store legeplads for at udfordre dem. Det kan være opdeling i køn, alder og/eller på tværs af alder og interesser. Vi kan lave et forløb, hvor vi langsomt vænner børnene til at være sammen med flere og på tværs.

Vi har faste rutiner omkring måltiderne, da vi mener, at forudsigelighed giver tryghed og, at der er god læring i gentagelser. Vi er rollemønstre for hvordan, der opretholdes traditioner for eks. at spise sammen. Vi vasker hænder før vi spiser, vi sidder sammen, når vi spiser. Vi forsøger at skabe rolige omgivelser, når vi spiser. De fleste børn har brug for ikke at blive unødigt forstyrret. De store børn hjælper med at dække bord. Børnene får mulighed for at vælge mad. Vi tilbyder forskellige smagsoplevelser. Vi ønsker herved at styrke børnenes personlige udvikling eks. at de føler sig som en vigtig del af fællesskabet ved at hjælpe med til borddækning, de er en del af fællesskabet ved at hjælpe andre og pirre deres nysgerrighed med at smage på forskellige ting. Det kan tage mange gange før nogle børn vil smage og nogen gange skal børn smage flere gange, før de finder ud af, om de kan lide maden.

Vi forbereder børnene, når der er aktiviteter, der bliver sat i gang af de voksne i legestuen og spørger børnene, om de vil deltage. Vi prøver på denne måde at gøre børnene nysgerrige samtidig med at vi respekterer, hvis de måske har gang i en leg, de ikke vil afbryde eller vi kan se, at der er opstået et fællesskab omkring en aktivitet. Der er voksne, der deltager i aktiviteten og voksne, der understøtter de børn, der endnu ikke er klar til at deltage og evt. lige skal se aktiviteten an.

Et eksempel på, hvordan man kan understøtte læreplanstemaerne i leg/aktivitet. Vi følger eks. børnenes spor ved at tage Duplo kassen frem, som de peger på eller efterspørger. Vi lægger et stort tæppe ud og stiller kassen på kanten. Dagplejeren sætter sig ned på tæppet og sætter nogle klodser sammen, taler om, hvad farve de har, hvad form de har hvor mange der er.... "Se, jeg har bygget et hus." "Kan du finde en ko der kan bo i huset? Muuhhh" siger koen Hun får den til at gå på tæppet Hov, du har da også lavet noget flot, hvad er det (Dialog). Imens legen fortsætter deltager alle på hver deres niveau. Der er sociale kompetencer, sprog, læring om former, farver, dyr, ja, kun dagplejerens evne til fantasi sætter nærmest grænsen for, hvor meget der skal foregå. Legen forstærker noget tid og bagefter skal der ryddes op. Dette er også et læringsmiljø. Fællesskabet i oprydningen, dialog, farver, mængde m.m. Det næste læringsmiljø er også, når vi skal ud at lege og vil foregå i entreen hvor vi skal have tøj på. Det næste efter det er at tage tøj af, frokost, bleskift, putteritual m.m. Så hele dagen indeholder mange små læringsmiljøer, og dagplejeren skal hele tiden have for øje: "Hvad vil jeg gerne lære børnene med dette projekt, ritual, leg, aktivitet, hvilket fokus har jeg og hvordan vil jeg tilrettelægge læringsmiljøerne" og huske på variation i antal og mængde af temaerne.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

[Her skal jeg skrive...](#)

Vi har fælles ansvar med forældrene om børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi skal være i dialog og være åbne og ærlige. Vi skal være nysgerrige på hvordan forældrene oplever deres, så vi i fællesskab kan arbejde med barnet, så det trives og udvikles.

Vi møder forskellige typer familier med forskellige behov, som vi imødekommer med daglige dialoger og eller telefonisk kontakt og mødeaktivitet. Vi opfordrer forældrene til ind i mellem at give sig ekstra tid til aflevering og afhentning, så de ved de lejligheder kan se deres barn sammen med andre og vi kan tage en dialog om dets udvikling.

Barnet har også behov for at vise hvor det leger, hvad de leger med og se dagplejeren og dets forældre sammen. Er der behov for at tale om evt. udfordringer hos barnet inviterer vi til en samtale i dagplejehjemmet eller telefonisk. Den daglige kommunikation omkring dagplejerens aktiviteter med børnene sker via tavle hos dagplejeren eller Tabulex og ved afhentning fortæller vi forældrene om de oplevelser, der

har været i løbet af dagen. På den måde giver vi forældrene mulighed for også at have samtaleemne derhjemme med barnet. På dagplejerens tavle i entreen kan der stå hvad vi f.eks. arbejder med for tiden: krop, farver, natur mm og delagtiggøre forældrene på den ene eller anden måde f.eks. via fotos, fernisering, samtaler. En anden vigtig faktor i forældresamarbejdet er at de tiltag, der omhandler eks. sprog og selvhjulpethed også foregår derhjemme. Det er vigtigt at følge op på det løbende og være nysgerrig som dagplejer ved at spørge ind til, hvordan det går eks. med renlighed. Vi roser gerne børnene i forældrenes påhør for at understøtte selvværd og selvtillid. Periodevis er der forskellige forældrearrangementer eks. eftermiddagskaffe ved afhentning og eks. julehygge i dagplejehjemmet eller i legestuen eller andre fælles sammenkomster.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner skal inddrages, opmuntres og opfordres til at indgå i hverdagens relationer, leg og aktiviteter, ofte små skridt af gangen.

Forældreinddragelse er vigtig. Den daglige snak om deres barn er vigtig for et godt samarbejde omkring barnet udfordringer og nærmeste udviklingspunkter. Vi er samarbejdspartnere og skal meget gerne være enige om det tiltag, vi laver.

Børn i udsatte positioner skal især støttes og guides. De har som oftest brug for støtte til at komme ind i fællesskabet og en voksen tæt på eller andre børn, som kan hjælpe dem på vej.

Vi skal finde frem til barnets interesser og arbejde sammen med barnet om det og skabe muligheder for at de kan være en del af fællesskabet og agere i det.. Der skal den voksne støtte barnet i leg og være aktivt deltagende. Ved at støtte og stille og roligt inddrage barnet ved at sætte sig sammen med det og observere det, de andre laver. Imens sættes ord på og forklares, hvad der sker og hvorfor. På den måde bliver barnet stille og roligt inddraget i legen/aktiviteten. Vi gør børnene opmærksomme på at invitere andre børn til leg/aktiviteter, og opmuntrer til at engagere sig i fællesskaberne.

Det kræver en ekstra indsats i forhold til pædagogiske tiltag, samtaler med forældre og konsulent. Det betyder også, at der skal arbejdes med specifikke fokus som at vente på tur, sige til og fra ved eks. stop eller nej. Hvis barnet har en diagnose eller et fysisk handicap vil der evt. være behov for særlige tiltag/samtaler med dagplejer og konsulenter og en særlig opmærksomhed også på de øvrige børns trivsel og udvikling. Vi gør også brug af Tværsteam, hvor et barn anonymt eller med samtykke kan blive taget op og vi kan få hjælp fra andre fagpersoner eks. logopæd, psykolog, sundhedsplejerske og ergoterapeut. Når der iværksættes sådanne tiltag vil der blive udarbejdet nogle indsatser og evt. en handleplan, så vi i samarbejde med forældrene kan støtte op om barnets udvikling.

Sammenhæng til børnehave

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i børnehuset tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi skal gøre børnene klar til børnehaven ved at blandt andet at arbejde med selvhjulpenhed og præsentere dem for lege og aktiviteter, der gør dem klar til at indgå i større fællesskaber. I tiden op til børnehavestart mødes vi med andre børn i legestuen for at skabe nogle relationer for de, som skal gå i børnehave og evt. samme børnehave.

Vi skal besøge børnehaven, tale om børnehaven. Det er en aktivitet vi gør i fællesskab i børnegruppen, hvor vi tager ud og besøger børnehaven og leger på legepladsen. Vi gør det, så barnet får set sin nye børnehave og de nye voksne, som barnet skal lære at kende. Vi gør det for at styrke barnets nysgerrighed på det ny, der venter og for at give børnehaven mulighed for at møde barnet. Vi kan med samtykke fra forældrene mødes eller ringe til børnehaven og give en overlevering til dem af barnet.

Vi skal hjælpe børnene godt på vej, så de er klædt på til børnehaven. Det kræver, at vi hjælper børnene til bl.a at blive mere selvhjulpen. Vi gør det i mange situationer i løbet af dagen, hvor vi guider dem verbalt og nonverbalt til at klare en opgaven selv. Vi giver dem tid, er tålmodige og guider dem, så vokser de af opgaven og deres selvværd øges når aktiviteterne lykkes.

I nogen situationer har vi et kontaktmøde mellem børnehaven, forældrene, den pædagogiske konsulent og dagplejeren. Det gør vi især i situationer hvor der skal være ekstra fokus på barnet.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi bruger skoven, strand og omkringliggende marker til blandt andet at udfordre børnene motorisk i form af løbe og lege eller lytte til lyde eks. fugle. Vi laver cykelture i området og besøger landbrug/bondegårde/folde med får og høns og/eller marker med heste og køer. Vi ser på lytter til og benævner forskellige landbrugsmaskiner. Vi går til mosen og Møllekrogen og øver blandt andet over og under begreber som fugl-skade. Vi samler naturmaterialer til kreative værksteder i legestuen og hjemme og samler bær eller plukker æbler.

Vi går tur i området, finder ud af hvem, der bor hvor og øver trafik og kører ind imellem tur med bus. Vi går på forskellige legepladser og boldbaner i området, benytter gymnastiksal og i perioder hal og besøger bibliotek. Vi går tur til Møllen, solcelleparken, Slotparken i Jægerspris og Thyrashøj, Selsø slot og kirke, Brandstationen, sætter ord og begreber på og taler om, hvad vi oplever.

Vi mødes og besøger hinanden, så børnene lærer deres gæstepleje at kende. Vi går i legestue en gang om ugen enten i lokaler på skolen eller i lokaler i en institution, hvor vi laver mad og aktiviteter sammen. Vi går på ture og finder bamser i vinduerne samt finder og vender dekorerede sten.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi gør meget ud af, at der er ryddeligt, pænt og rent, men også børnevenligt, så børnene kan komme til tingene samt opdelt evt. med billeder og bogstaver på kasserne, så børnene kan se, hvad der er i og kan være med- og selvbestemmende i legen samt deltage i oprydningen. Det er vigtigt, at børnene oplever, at noget bliver afsluttet inden, vi går i gang med noget nyt. Legetøjet begrænses og udskiftes jævnlige, så der kommer noget nyt frem.

Vi går op i god hygiejne og vasker hænder som anbefalet samt sørger for god udluftning. Vi har faste rytmer omkring søvn, så barnet sover tilpas og får stimulering sammen med andre, men ikke bliver vækket unødigt. Vi har gode rutiner omkring spisning samt et aktivt udeliv. Vi sørger for varieret kost brød, grønt, fisk, frugt og kød og variationer af varm mad, så børnene kan smage forskelligt. Desuden håndhæver vi traditioner omkring måltider og højtider. Vi har som regel stillestund mellem 12 og 14 dvs. de børn, der ikke sover hviler, kigger i bøger mv.

Vi sørger for at forældre og børn føler sig velkomne ved blandt andet at sige hej ved navn og tæt dialog om barnet sundhed og trivsel. Vi sørger for basal omsorg og nærvær, og skaber tryghed blandt andet ved at barnet får lov at have egen bamse og sengetøj med i dagplejen.

Vi tager udgangspunkt i børnenes spor og interesser og lader dem fordybe sig i legetøj, som de selv har valgt. Vi har foto af børnene, dyr, kategorier og hv- ord og tager udgangspunkt i det i samtaler med børnene. Vi sætter billeder op af aktiviteter som vi kan samtale om.

Legestuen i Jægerpris kunne eks. lave et indsatsområde omkring indretning og udsmykning af legestuen, så den bliver mere personlig evt. samarbejde med Vandkunsten om at gøre glasgangen til et attraktivt læringsmiljø eks. med store planter à la Orangeriet eller som udstillingsområde/fernisering af børnekunst.

Vi opdeler i mindre grupper, opdeler i alder og eller aktivitet, så børnene får mulighed for at fordybe sig, og vi hermed også kan minimere støj. De voksne støtter op i garderobe og til spisning og opfordrer børnene til at hjælpe hinanden. Et fokusområde er eks. om nogle børn har brug for faste pladser og andre får mulighed for at vælge plads ved en kammerat, som de har leget og med. Vi sørger for at børnene får mulighed for at være sammen med deres gæstepleje.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi modtager børnene hver morgen med hej og navn. Nogle vil gerne op i armene, andre vinke selv eller sidde i en aktivitet ved bordet, når forældrene går.

Hverdagen er rimeligt struktureret, da børnene trives i det genkendelige, dog med variationer. Børnene lærer gradvist rutinerne hos den enkelte dagplejer at kende og får mulighed for stifte bekendtskab med andre børn, vaner og rytmer i gæstedagleje og legestue eks. er det forskelligt, hvordan vi holder samling om formiddagen. I plenum synger vi sange, hvor børnene får lov på skift at vælge en sang. Det kan for nogen børn være meget grænseoverskridende, men med den rette støtte formår børnene alligevel at turde være i fokus.

Legestuen er et større miljø med flere børn og voksne der ses én gang ugentligt. Vi er opmærksomme på barnets behov i forhold til at være i dagplejehjemmet kontra legestuen.

Vi forsøger at lære børnene at sige til og fra og hjælpe til i det omfang de formår f.eks. praktiske ting i løbet af dagen som ved måltider at tage diverse ting fra skuffe, dække bord, tage af bordet mv. De får en oplevelse af at hjælpe andre og selv blive hjulpet. De store børn sidder nogle gange ved et bord for sig selv til frokost og hjælper hinanden, deler mad rundt og øser op. Vi arbejder med selvhjulpenhed at tage tøj af og på, vaske hænder og vente på tur.

Børn skal have medbestemmelse og de skal anerkendes i hverdagen, så de mærker at de betydningsfulde.

Vi respekterer, hvis børnene siger fra overfor en bestemt aktivitet, men forsøger at opfordre dem til deltagelse. Børnene har mulighed for at vælge den sang, vi skal synge til samling. Herigennem lærer børnene at vente på tur, får en øget opmærksomhed på de andre børn og bliver set og hørt.

Børnene får valgmuligheder i løbet af dagen. Vi kan fx til formiddagsmaden spørge hvad vi skal i dag. Der bliver lyttet til børnenes ønsker og de får derved medbestemmelse.

Vi benytter forskellige former for gestik, mimik og babytegn, så det lille barn bliver i stand til at kommunikere og føle sig forstået.

Ovennævnte er med til at styrke barnets personlige udvikling og selvstændighed.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Selvom vi har en planlagt aktivitet, lytter vi til, hvis børnene har nogle ønsker til det eller alternativt foreslår en helt anden aktivitet. Børnene oplever gennem hele dagen forskellige aktiviteter, som fordrer at skulle vente på tur eks. ved rutchebanen, de bliver opfordret til ikke at mase sig frem og til at hjælpe hinanden op og ned. Børnene opfordres til at finde hinandens ting eks. sokker og sut og putte det i skuffer eller kasse.

Vi får besøg og går på besøg hos hinanden og tager ud over legestuen også på ture, hvor børnene eks. skal lære at tage hensyn til andre børn som ikke går i samme tempo. Vi laver lege/ aktiviteter, der skaber sammenhold i børnegruppen, og hvor de lærer at hjælpe og støtte hinanden eks. en ældre hjælper en yngre.

Vi forsøger at skabe relationer på tværs, eks. i forhold til alder/udvikling, hvor de store i legestuen kan gå i tumlerum og lave aktiviteter. Vi sidder om bordet og taler med børnene og hinanden. Børnene deles til tider også op efter interesse for at understøtte sociale relationer.

Børnene skal føle sig mødt og værdifulde i fællesskabet og have mulighed for at deltage i forskellige former for fællesskaber, hvor de udvikler relationer til andre.

Det er vigtigt at børnene har mulighed for at observere de andre børn og deres reaktionsmønstre. Vi taler meget om hvad vi gør ved hinanden og hvordan det påvirker en. Vi sætter ord på, hvad der rører sig af følelser i et barn. Hvis man gør et andet barn ked af det, er fokus på at trøste, men barnet der kom til gøre noget, skal gøres opmærksom på, at det andet barn er blevet ked af det.

Det er tydeligt at børnene ønsker at hjælpe hinanden. Hvis de kommer til at gøre hinanden kede af det, kan de ofte selv blive ligeså påvirket. Børnene kan på denne måde, mærke sig selv, og begyndelsen til at føle empati for andre kan grundlægges. Det er vigtigt at tale med barnet om det, og hjælpe dem med at rumme egne følelser.

Social udvikling sker i fælleskab hvor børnene har mulighed for at observere og indgå i relationer med voksne og andre børn. Børn skal mærke sig selv for bedre at kunne rumme andre og indgå i konstruktive sociale relationer.

Vi bruger meget kropssprog, mimik, gestus, da ikke alle børn har de nødvendige sproglige færdigheder endnu eks. aae, han blev ked af det og opfordrer til at trøste. Vi viser og taler om forskellige billeder af ansigtsudtryk og kigger i bøger omhandlende følelser. De voksne indgår i børnenes leg og fungerer som rollemodeller, sætter ord på børnenes handlinger og følelser og viser, hvordan man leger og udtrykker sig eks. kan dukker og bamser være gode, hvor vi børster, skifter tøj, pusler og putter dem.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi har fokus på den sproglige udvikling i dagplejen. Børn skal have sprogforståelse og skal kunne kommunikere for at kunne indgå sociale relationer. Vi skal møde børnene på det stadie, de er på og samtidig udfordre dem sprogligt. Vi skal have fokus på, om der opstår vanskeligheder for at vide hvor vi skal støtte barnet i deres sproglige udvikling.

Vi skal sammen med forældrene være rollemodeller og forbilleder for børnene og kan med sprogbrug og ordforråd udtrykke os på en hensigtsmæssig måde eks. i gaderoben.

Barnet der endnu ikke har et solidt sprog, kommunikerer ved puldren og kropssprog.

Vi reagerer på barnets forsøg på kommunikation så vi møder barnet hvor det er. Vi hjælper barnet med at sætte ord på det barnet ønsker eks. hvis barnet rækker ud efter en kop, så sætter vi ord på det, barnet fortæller med sit kropssprog.

Vi lytter eks. til det, barnet fortæller og gentager det barnet siger. Det betyder for barnet, at det kan høre, at vi forstår og er interesseret i hvad, de fortæller. Det kan give barnet lyst til at tale og kommunikere med andre.

Vi læser bøger og taler om hvad vi ser på billederne, så barnet kan udvide sit ordforråd. Vi stopper op og barnet kan stille spørgsmål og den voksne lytter og svarer barnet inden læsningen fortsætter, herved øver vi barnets kommunikative strategier.

Ved eks. at læse og kigge på billeder/foto kan vi øge barnets begrebsverden og ordforråd eks. indenfor kategorier som biler, dyr, antal, mængder farver, former m.m.

Vi italesætter og sætter ord på alt hvad vi gør, eks. i dagligdagen og på ture. Vi går på biblioteket, hvor børnene er med til at finde og vælge bøger, som har deres interesse og dermed et godt udgangspunkt for samtale. Vi laver rim og remser, og understøtter sproget med bevægelse, sanglege og fagter.

Vi bruger kropssprog, gestik, mimik og babytegn for at understøtte kommunikationen med de yngste af børnene.

Vi hjælper børnene til at forstå hinanden og sætter ord på alt hvad de gør eks. at kunne fortælle til andre hvad de har oplevet i løbet af dagen. Vi giver børnene tid og rum til at fortælle med egne ord og lytte til hinanden.

Vi holder øjenkontakt når vi kommunikerer med enkelte børn. Vi tænker over stemmeføring og bruger den fælles opmærksomhed. Eks. når mor træder ind af døren. De helt små peger på hende, og den voksne responderer med ja, det er din mor.

Vi synger situationsbestemte sange som eks. Vaske hænder sang, tak for maden, hjulene på bussen.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnene i dagplejen bliver udfordret kropsligt og sanseligt i form af bevægelseslege/rytmik og sanglege. Børnene får lov at kravle op og ned, vi laver gymnastik, hvor vi slår koldbøtter, ruller, triller og hopper. Vi laver tumlelege, går på trin, kravler ind og ud af legetelte og tunneller og leger med Bubbles, hvor man kan rutsje, stå, gå op og ned og hoppe. Vi øver balance ved at flytte vægt, stå på et ben og gå på line. Vi arbejder også med forskellige materialer eks. ler, fjer, sand, sten og lignende sansemæssige elementer. For eksempel leg vi med sand/vand, kartoffelmel/vand. Børnene mærker forskelligt overflader blødt, vådt, koldt glat osv. og laver eks. forløb med kold/varm, hvor vi føler på sten som har ligget i baljer med koldt eller varmt vand og få en fornemmelse af kold og varm på hænder og kind. Vi sætter ord på, at varm også kan være at have det varmt, så man skal have blusen af eller isen er kold.

Vi har afslapning stunder hvor børnene ligger på tæpper eller madras. Her bliver de trykket på kroppen til stille musik, så de får fokus på forskellige kropsdele. De får boldmassage og penselstrøg, så de mærker at kroppen, falder helt til ro. Vi bruger også afslapning udenfor, når vi kan det, der ligger vi eks. under et træ og kigger på himlen og skyerne.

Vi rører og føler på forskellige elementer. Vi mærker på koldt og varmt, vådt og tørt, glat og ru. Vi bruger alt fra sten, sand og bøger. Børnene får deres sanser i spil og får forskellige sansemæssige oplevelser. Vi forsøger at inddrage elementerne ind i dagligdagen, så børnenes kropslige bevidsthed styrkes, og de får mulighed for, at udvikle sig og lære nye ting. Det kræver mod for nogle af børnene, og de støttes i at gøre og røre i deres eget tempo. Det meste gøres i fællesskabet og er gode sociale aktiviteter, hvor de også udvikler sociale, sproglige og kompetencer f.eks. opdeler vi som beskrevet børnene i legestuen i forhold til alder, udvikling og interesser.

Hvis børnene er usikre i legen starter vi med at have dem tæt på kroppen eks. på skødet eller i hånden under aktiviteten, hvor vi langsomt forsøger at inddrage dem ved at se aktiviteten an og, når de er klar eks. at rulle dem let frem og tilbage, vippe dem lidt frem og tilbage eller læne dem let bagud.

I legestuen er der mulighed for at lege vildere leg og styrke balance-, rum retningssans og muskel-/ledsars i form af at gynte, klatre på væggen, hoppe på madras, kravle igennem puder med hul i, og øve sig i at stoppe i tide, så der ikke sker sammenstød. Børnene øves i at hjælpe hinanden og trøste, hvis én eks. falder.

Nogle børn har mere brug for kropslig kontakt og berøring og vi bruger at nusse dem på ryggen, klemme rundt omkring på kroppen, klø på ryggen, massere under fødderne, kilde og nogen gange bare en kæmpe krammer. Det kan være rart at ligge stille på sofaen og få læst en historie eller blive sunget stille for, med rolige berøringer.

Vi arbejder ind imellem med sansekasser med indhold som f.eks. børster hård/blød, Amygdalaflasker, farveskiftende figurer, bjælder, tamburin, maracas, bolde med/uden dupper etc. Den bruger vi på os selv eller på hinanden. Vi leger pizzaleg, kildeleg, fange, ruller, svinger, gynger hopper, sanglege, bruger Riverstones og taktildiscs både inde og ude.

Alle disse dagligdags rutiner er der meget læring i eks. tøj/sko af og på, hjælpe med borddækning, vaske hænder (koldt/ varmt og vådt), hjælpe med oprydning osv. I spisesituationen er sanser og motorik virkelig i spil, spise grønne ærter (farver og finmotorik), rød peber, varm pasta, blød banan, hårdt æble, sødt, surt, salt, spise med gaffel eller ske, drikke af en kop, noget der er koldt eller varmt, duft af nybagte boller, vi selv har bagt, og bare duft/lugt af mad. Vi vasker hænder mange gange i løbet af dagen, hvilket kræver både finmotoriske og grovmotoriske færdigheder som at kravle op og ned ved vasken.

Vi fordyber os i finmotoriske aktiviteter som tegning, maling, puslespil, klodskasser og perler.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.
-

Vi er udenfor de fleste dage om året. Det giver børnene mulighed for at kunne boltre sig og bevæge deres krop eks. gå på forskellige underlag og under forskellige vejrforhold. De kører i biler, motorcykler osv. på fliserne og derefter på græsset. Her ser de forskellen på, at køre på glat overflade, men også på græsset, som giver friktion.

Vi finder forskellige insekter i haven og undersøger, hvad det er og taler om eks. antal ben, om de har vinger m.m. Vi rører dem og får lov at holde dem og måske overvinde grænser for om, noget er farligt.

Vi giver børnene mulighed for varierede oplevelser eks. plante, så og høste solsikker eller andet og få mulighed for at pleje og passe dem og se dem vokse og gro. Vi lægger eks. kartofler, hvor alle kan være med til at grave med skovle eller hænder, vande og passe dem. Vi høster dem sammen, og børnene vasker jorden af kartoflerne og vi får dem at spise til frokost. Når vi dyrker tomater og agurker skal de vandes og nippes, og til sidst smages på. Dette giver børnene en fornemmelse af naturens gang og fra jord til bord.

Vi kan gå i haven eks. når det regner, og mærke når dråberne lande på os, eller mærke blæsevejret, når vi er ude. Vi kan mærke solen varme os.

Børnene bruger legeredskaber i haven og på legepladser, hvor de træner deres grov motorik, deres balanceevne og deres finmotorik. Børnene plukker små blomster, og vi taler om netop den blomst de har

plukket. Her taler vi bl.a. om blomstens farver. Vi kigger på fugle hvor vi taler om, hvilken art fuglen er og, hvilken lyd den siger. Vi kan grave insektfælder ned, og se hvad der er gået i dem og studere insekterne tæt på.

Vi kan samle skrald, sortere og smide i affaldsspande med børnene, så de kan lære, at naturen er noget vi skal passe på og gøre dem bevidste om sortering.

Vi cykler ture i skoven, hvor vi leger på det mudrede underlag, hopper i bladene og kravler over træstubbe. Vi kigger på trækrønerne, der omfavner skoven. Dette gør vi på alle tider af året, så børnene oplever forskellen på årstiderne.

I lokalområdet er der et væld af andre muligheder, hvor vi kan opleve naturen gennem krop og sanser. På ture taler om hesten på marken, kornet der gror, vi fodrer ænderne i parken og kigger frøerne på stien. Vi samler grene, sten både store og små, og blade, vi kan bruge til aktiviteter hjemme. Der kigges på regnorme, snegle både de almindelige små, og de store Vinbjergsnegle. Vi kan se på svanerne svømme i mosen, og andre fugle, vi kan møde husdyr og opleve dyrene i naturen eks. en mår. Vi kan lave film med eks. en myre, hvor vi bruger forstørrelseskamera, for at undersøge den. Vi kan høre fuglene pippe, dufte til blomsterne, hoppe i vandpytterne, plukke blomster og tage dem med hjem og presse dem og se, hvad der sker, når de tørrer.

I legestuen er der mulighed for at danne relationer med andre på tværs og benytte os af de tilbud, der er for udfoldelse på legepladserne. Vi går ture i samlet flok, hvilket styrker fællesskabet i en større børnegruppe eks. i lokalområdet som til mosen, diget, parker mv., hvor børnene sanseligt og motorisk kan opleve naturen eks. skoaftryk i det våde sand, løbe, rulle ned ad bakke, kaste med sten i vandet mv.

Vi eksperimenterer med forskellige elementer eks. balje med vand i sandkassen, det af rum til lege, hvor vi undersøger, hvad der sker når elementerne blander eks. til mudder, vi dypper tæerne i baljen og undersøger hvor bliver vandet af, hvis man hælder det hele ud i sandkassen på en gang og opdager, at vandet forsvinder, sandet bliver vådt og klistret, sætter sig fast på foden, og der skal ny vand til.

Alle de ting vi gør hjælper børnene med at styrke deres lyst, livsudfoldelse, sanser og sociale fællesskaber.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I dagplejen lægger vi vægt på, at danne børnene til at kunne begå sig i forskellige sammenhænge og udvikle sig, så de er klar til nye og anderledes udfordringer.

Vi præsenterer dem for mange forskellige aktiviteter og gerne i fællesskabet mellem den voksne, børnene og deres forældre. Vi arbejder med kulturelle oplevelser i forhold til deres formåen eks. maleri, tegning og andre kreative ting, hvor børnene selv er med til at bestemme eks. farver, materiale o.l. På den måde kan de opleve glæde og stolthed, når de genkender deres eget maleri og viser det til deres forældre.

Vi sætter ord på materialer, farver og former m.v. Vi synger med børnene i forskellige sammenhænge både årstidsbestemte sange, sanglege og fagtesange. Børnene mærker en glæde og samhørighed ved sang og musik. Vi fordyber os i mindre projekter for at styrke deres koncentration.

I legestuen har børnene mulighed for at spejle sig i flere børn og i flere jævnaldrene børn og som nævnt, opdeler vi i aktiviteter efter alder, udvikling og interesse.

Vi synes det er vigtigt at introducere børnene for årets traditioner og lave noget, der hører traditioner til. Eksempelvis pynter vi op til højtider, vi klipper og klister kreative ting, som vi kan pynte med, og børnene kan tage med hjem. Ved påsketid sår vi karse, laver påskeæg og triller dem, og evt. laver gækkebreve til mor/far eller bedsteforældre. Vi synger, hører musik og laver mad i forbindelse med de forskellige højtider. Vi deltager i lokalrådets aktiviteter som børneteater, julegudstjeneste m.m. og går på biblioteket med børnene, så de oplever, at biblioteket er et sted, hvor de også kan tilegne sig ny viden, igennem de bøger vi låner og læser i. Vi læser forskellige bøger og fortæller eventyr, der hører traditioner og højtider til.

Fødselsdage har vi også stærke traditioner omkring, hvor der flages og synges fødselsdagssang for barnet. Det skaber nogle fællesskabs bånd børn imellem, ved at tale om hvornår de andre har fødselsdag, eller lige har haft. Vi afholder periodevis forskellige arrangementer med forældre, dagplejere og børn eks. juleafslutning.

Det er vigtigt, vi inddrager forældrene i, hvad det er vi laver, og hvorfor, og hvad der optager børnene og spørge ind til, hvad de er optaget af hjemme. Så kan vi og forældre som fælles ressource støtte barnet i deres leg, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringskultur

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan f.eks. beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Evaluering og dokumentation af det enkelte barns udvikling og læring:

Der bruges "Godt på vej i dagplejen" som fast redskab i begge dagplejegrupper. Der udover varierende redskaber som sproglige pejlemærker fra logopæd, som udfyldes og i samarbejde med konsulent diskuteres og evalueres. Der laves fotodokumentation i forhold til forældrene samt værker, som børnene har fremstillet med udgangspunkt i dagens eller ugens læreplansaktiviteter. Nogle laver små videoptagelser af enkeltbørn, som de viser til forældrene eks. at barnet nu kan kravle op og ned og dagligt samtales med forældrene om dagens fokus og barnets oplevelser/ læring. Nogle gemmer tegninger fra år til år eller giver forældrene dem med hjem som sammenligningsgrundlag for udvikling over år. Barnet får "Barnets bog" med hjem efter endt dagplejetid, hvor der eks. er foto og små historier fra årene i dagplejen. Der udarbejdes TRAS (Tidlig registrering af børns sproglige udvikling) ved behov i samarbejde med konsulenterne. Der afholdes forældresamtaler med fokus på barnets læring og udviklingsmål for den kommende periode inden opstart i børnehave. Undervejs observeres børnene og der afholdes jævnlig samtaler med konsulenter, hvor børnene gennemgås og der indgås aftaler for arbejdet med den kommende tids udviklingsmål (NUZ nærmeste udviklingszone). I varierende grad laves notater og refleksionsnoter over barnets læring. Eksempelvis har en dagplejer observeret, at et barn venter med at gå i sandkassen og lege til han ved, at solcremen er tørret ind, så sandet ikke hænger fast.

Evaluering og dokumentation af egen læring:

Der udarbejdes KIDZ som redskab ved tilsyn i legestuen, hvor det pædagogiske læringsmiljø beskrives og, hvor der efterfølgende reflekteres over indhold og laves justeringer i forhold hertil. I dagplejehjemmet er der jævnligt tilsyn ved konsulenter, hvor både læringsmiljøet diskuteres og der laves opfølgning herpå. Den enkelte dagplejers læring kan også være et fokus for samtalen eller i forbindelse med MUS samtale med lederen.

På møder er dagplejerne blevet introduceret til The Golden Circle, som planlægning, dokumentations- og evalueringsværktøj. Her kan dagplejerne detailplanlægge aktiviteter ud fra spørgsmål som hvorfor, hvordan og hvad samt tage stilling til, hvordan de eks. med pædagogiske bagdøre kan inddrage alle børn i

aktiviteterne. Der er evalueringpunkter, hvor børnenes læring evalueres i form af tegn på læring som ovenfor beskrevet og personalet reflekterer over egen læring eks. i forhold til planlægning og udførelse af aktiviteten og hvad der er gået godt eller med fordel kunne gøres bedre.

Der laves tilsyn i forhold til sikkerhed, kost og hygiejne med udgangspunkt i børnenes sikkerhed, sundhed og trivsel.
